

Sygn. akt II AKzW 402/19

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Piotr Pośpiech

Protokolant: Anna Moczek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Katowicach del. do Prokuratury Regionalnej w Katowicach Jolanty Tałaj

po rozpoznaniu w sprawie **A. N.**

skazanego za przestępstwa z art. 299 § 1 i 5 k.k. i inne

zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego i prokuratora

na postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 19 lutego 2019 roku, sygn. akt XXI K 46/13

w przedmiocie zarządzenia zastępczej kary pozbawienia wolności i umorzenia kosztów sądowych

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w.

postanawia

- 1) uchylić pkt 1 zaskarżonego postanowienia i postępowanie w tym zakresie umorzyć,
- 2) w pozostałym zakresie utrzymać zaskarżone postanowienie,
- 3) zwolnić skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze i obciążyć nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Spośród wniesionych środków odwoławczych na uwzględnienie zasługiwało tylko zażalenie wniesione przez obrońcę skazanego. Niezasadne z kolei okazało się zażalenie wniesione przez Prokuratora Okręgowego w Katowicach.

Nie wnikając w zasadność rozważań prowadzonych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia odnośnie konieczności orzeczenia kary zastępczej należy stwierdzić, że na etapie postępowania międzyinstancyjnego zaistniała przesłanka nakazująca umorzyć postępowanie w przedmiocie zamiany orzeczonej wobec A. N. kary grzywny przez Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 26.03.2015 r. sygn. akt XXI K 46/13 na zastępczą karę pozbawienia wolności. Po wydaniu zaskarżonego postanowienia uprawomocnił się bowiem wyrok łączny wydany przez Sąd Okręgowy w Katowicach z dnia 27.09.2018 r. sygn. akt XXI K 102/18, w którym to orzeczeniu połączono m.in. karę grzywny orzeczoną przez Sąd Okręgowy w Katowicach z dnia 26.03.2015 r. sygn. akt XXI K 46/13 z innymi takimi karami i wymierzono w ich miejsce nową karę łączną grzywny. Zgodnie zaś z treścią art. 576 § 1 k.p.k. „z chwilą uprawomocnienia się wyroku łącznego, wyroki podlegające połączeniu nie ulegają wykonaniu w zakresie objętym wyrokiem łącznym”. Jak przyjmuje się w orzecznictwie przepis ten uchyla wykonalność kar jednostkowych, w tym i oczywiście kar grzywnien, objętych karą łączną. Skoro zatem kara grzywny z wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 26.03.2015 r. straciła swój samodzielny byt to bezzasadne jest dalsze procedowanie w przedmiocie jej wykonania

również w formie zastępczej kary pozbawienia wolności. Wykonaniu natomiast podlegać będzie wyłącznie orzeczona wspomnianym wyrokiem łącznym kara łączna grzywny.

W zaistniałej sytuacji należało więc przyjąć, że zaistniała przyczyna wyłączająca postępowanie w zakresie zamiany kary grzywny na zastępczą karę pozbawienia wolności, które zgodnie z treścią art. 15 § 1 k.k.w. podlegało umorzeniu.

Odnosząc się z kolei do zażalenia prokuratora to stwierdzić należy w pierwszej kolejności, iż umorzenie należności sądowych może nastąpić na podstawie art. 51 k.k.w. z art. 206 § 2 k.k.w. tylko w szczególnie uzasadnionym wypadku, gdy skazany z przyczyn od niego niezależnych, nie może ich uiścić, a dochodzenie tych należności na innej drodze okazało się niemożliwe lub niecelowe.

Priorytetową w zasadzie przesłanką stwierdzenia niemożliwości i nierealności uiszczenia kosztów sądowych jest bezskuteczność egzekucji. O ile zatem domaganie się umorzenia w całości tych należności, bez uprzedniego postępowania egzekucyjnego jest przedwczesne, to po bezskutecznych czynnościach egzekucyjnych podjętych przez komornika i po stwierdzeniu przez niego niemożności ściągnięcia należności w drodze egzekucji, istnieje możliwość ich umorzenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że sąd orzekający podjął prawidłową decyzję. Słusznie bowiem stwierdził, że aktualnie brak jest jakichkolwiek perspektyw by udało się ściągnąć obciążające skazanego koszty sądowe. Komornik sądowy nie ujawnił żadnego majątku podlegającego egzekucji i z tego też powodu wszczęta egzekucja komornicza okazała się bezskuteczna.

Wprawdzie rację ma skarżący, że skazany jest osobą zdolną do pracy, ale okres przedawnienia kosztów sądowych jest z kolei stosunkowo nieodległy, a perspektywa uiszczenia kosztów sądowych nie ma charakteru realnego. Jak podkreślono to w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia na A. N. ciążą ogromne zobowiązania z tytułu zasądzenia od niego również w innych sprawach wysokich kar grzywien, zwrotów należności publicznoprawnych i kosztów sądowych. Trudno zatem w tej sytuacji przyjmować, że na przestrzeni kilku najbliższych miesięcy, sytuacja majątkowa skazanego zmieni się na tyle, że będzie mógł uiścić należne koszty sądowe, chociażby w części.

Sumując powyższe oraz uznając, że argumenty wywiedzionego zażalenia nie mogły wpłynąć na zamianę zaskarżonego postanowienia, należało orzec jak na wstępie.

Z uwagi na to trudną sytuację finansową skazanego uznano, że poniesienie przez niego wydatków za postępowanie odwoławcze byłoby zbyt uciążliwe. Dlatego na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. należało zwolnić go od ich uiszczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny orzekł, jak na wstępie.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć obrońcy i skazanemu,
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 24 kwietnia 2019 roku.